

Biuro Redakcji „Dziennika Polskiego“, ulica Batorego
Lecza 26 (przedtem Italicza 46).
Przedpłatę wynosi we Lwowie rocznie 18 złr. — półrocznie
9 złr. — kwartalnie 4 złr. 50 ct. — miesięcznie
1 złr. 50 ct.
Z przesyłką pocztową w państwie Austriackim, rocznie
24 złr. — półrocznie 12 złr. — kwartalnie 6 złr. —
miesięcznie 3 złr.
Z przesyłką pocztową za granicę, do całych Niemiec
rocznie 50 marek — kwartalnie 12 marek 50 erg.,
do Francji, Anglii, Włoch i Szwajcarii rocznie
80 franków — kwartalnie 20 franków.

Numer kosztuje 6 centów.

Rękopisów Redakcja nie zwraca.

Telefon Redakcji 171.

DZIENNIK POLSKI

wychodzi codziennie, niewyłączając niedziel i świąt o 8. rano.

Przedpłatę i ogłoszenia przyjmują we Lwowie:

Biuro Administracji „Dziennika Polskiego“, plac Mariacki
Lecza 6 i 7 w domu pana Księżk: we Wiedniu,
Hamburgu, Frankfurtu nad Menem, Berlinie, Lipsku,
Bazylei, Szwajcarii i Wrocławiu pp. Hansenstein
et Vogler, we Wiedniu A. Oppelk R. Moser,
w Warszawie Reichman i Frendler, Biuro
anonów w Paryżu C. Adam rue des Saint
Pere.

Ogłoszenia przyjmują się za opłatą 6 centów od jednego
wiersza drukiem (petit).

Prywatna korespondencja i nekrologi 12 ct. od wiersza.

Drobne ogłoszenia po 1 1/2 centa od wiersza. Pomieszcza-
nia i sklepy po 1 ct. od wiersza.

Reklamy w rubryce „Nadesłane“ 20 cent. od wiersza.

Z Rady państwa.

Wiedeń 14. października.

Lawy poselskie zajęły się już prawie zupełnie. Z Polaków — jeżeli się nie myli — brakuje jeszcze tylko czterech posłów a w tej liczbie panów Mniszka i Rosenstocka. Nowo wybrani posłowie pan August Lewakowski pojawił się w izbie i przedstawił się kolegom.

Dwa ważne momenta zajęły dziś uwagę izby: wniosek młodo-Czechów, dążący do obalenia rozporządzenia ministra Gautscha i exposé Dunajewskiego. Wnioskowi młodo-Czechów zabrakło trzech głosów do poparcia regulaminowego, tak więc i ta bomba pękła, nie wyrządzając żadnej szkody. Zaproponowana przez niemieckie dzienniki odpowiedź rządu na interpelację Riegera i towarzyszy nie została wygłoszona, jak to już z góry przewidywałem. Niemcom zależało na przypisaniu odpowiedzi, bo w takim razie młodo-Czesi wniesliby otwarcie dyskusji, Rieger i towarzysze, konsekwentnie nie mogliby usunąć się od poparcia wniosku, a opozycja połączyłaby się z nimi, ażeby przez dyskusję rozstrząsnąć obie strony i uniemożliwić zgodę. Zdało się jednak, że rząd w porozumieniu z klubem czeskim popuścił opozycji szczyki i odroczył odpowiedź aż na koniec sesji.

Exposé pana Dunajewskiego — wbrew twierdzeniom popodupienych dzienników wiedeńskich — zostało przez większość z uwagą wysłuchane i dobrze przyjęte. Deficyt wynosi 21.2 milionów, ale przedwzrostkiem mieści się w tym 3 miliony — procentowanie najnowszego, na cele armii zaciągniętego długu, a dalej około 9 milionów na nowe repetyjki.

Oto przebieg posiedzenia: O 11 1/2, prezydent Smolka zajął posiedzenie. Na ławie ministerjalnej panowie Taaffe, Ziemiałkowski, Falkenhayn, Prażak, Weisersheimb, Bacquehem i Gautsch. Posłowie Lewakowski, Czernin i Wolkenstein składają przysięgę. Posłowie Heilsberg i Tausche wnoszą do ministra obrony krajowej interpelację, w sprawie malwersacji przy dostawie wiktuałów dla wojska (proces Barucha) i potrzeby zaprowadzenia odpowiednich reform.

Posel Bartoli i towarzysze interpelują rząd: 1) Z jakich powodów zniesiono wyższe klasy szkolne? 2) Jak usprawniła się w tym kierunku? 3) Jak usprawniła się w tym kierunku?

Posel Barnreither i towarzysze interpelują rząd w sprawie przez rząd angielski proponowanej konferencji, dotyczącej premii eksportowych przy cukrze.

P. Menger i towarzysze interpelują rząd w sprawie zniesienia gimnazjum w Fremdenhau, zaś p. Pfeifer i towarzysze w sprawie zniesienia gimnazjum słoweńskiego w Krainburgu. Po tej podwójnej interpelacji posel Gregr i towarzysze wystąpili z wnioskiem, aby rozporządzenie szkolne pana Gautscha zostało cofnięte i zażądali przydzielenia tego wniosku komisji złożonej z 36 członków. Na poparcie tego wniosku powstało tylko 16 posłów, a w tej liczbie posel Heinrich, któremu za to z aw posłów narodowości niemieckiej dostało się sporo ubliżających wykrzykników.

Wreszcie posel Steinwender wniósł należycie poparty wniosek, ażeby izba wezwała p. ministra rolnictwa do organizowania spółek rolniczych, celem dostawy żywności dla armii.

Następnie wśród ogólnej uwagi zabrał głos p. minister finansów. Po zestawieniu budżetu zeszłorocznego z obecnym, z którego to zestawienia wynika, że deficyt był w zeszłym roku o przeszło 6 milionów większym, przyspółł p. minister do szczegółów. Trzy niekorzystne czynniki wpłynęły na ten budżet: niezwykłe wysokie potrzeby na procent od zaciągniętej na cele wojskowe pożyczki; okoli-

czność, że procenta i amortyzacyjne kwoty za objęte w zeszłym roku na rachunek państwa koleje, częściowo na ten rok przeniesione być musiały, wreszcie znaczny nowy wydatek na karabiny i amunicję. Z zeszłorocznego deficytu z 7 milionów, po odejściu większych inwestycji i nadzwyczajnych wydatków, pozostało 15 milionów rzeczywistego niedoboru. Po odejściu blisko 8 milionów na budowę kolei, dalej po odejściu raty na nowe karabiny itd., rzeczywisty deficyt wynosił 2,511,473 złr. Potrąciwszy analogiczne pozycje z budżetu na rok 1888, pozostaje deficyt w kwocie 2,229,342 złr. czyli o 282,000 mniej, aniżeli w roku bieżącym. Dla ministerstwa spraw wewnętrznych zmniejszyły się wymogi o 151,000 złr., ministerstwo obrony krajowej przez zwiększenie liczby oficerów podwyższa swoje wymogi o okragło 230,000 złr. Ministerstwo oświaty wymaga na naczelny zarząd 50,000, na cele wyznaczeniowe 469,000 więcej, zaś na cele nauki o 267,000 mniej. Ministerstwo handlu wymaga o 137,000, ministerstwo rolnictwa o 425,000 mniej. Ministerstwo sprawiedliwości wymaga mniej o 101,000 złr.

Ogólne dochody państwowe prelimitowane są na 514,471,836 złr., to jest o 4,925,242 złr. aniżeli w roku zeszłym. Mianowicie znaczny jest przyrost w podatkach bezpośrednich: 1,867,000 złr. w podatkach od nabytku 600,000 złr. od piwa 861,000. Przy podatku od cukru ubywa 471,000 od wódki 100,000. Ogółem dochody państwowe zwiększają się z wolna, ale stale, podczas kiedy żądania zresztą usprawnienia z różnych stron, podnoszą wydatki stosunkowo znacznie. Szybsze i znaczniejsze podwyższenie dochodów staje się więc koniecznością. W tym celu przyszedł p. minister rychło przedłożyć ustawę o podatku od cukru i od wódki. Rokowania podjęte w tym kierunku z rządem węgierskim postępują pomyślnie. Pan minister zakończył zapewnieniem, że prawie cały deficyt pokrytym będzie z rezerwy kasowych, i że w ogóle zamiarem jego jest przeszkadzać dalszemu wzrostowi długu państwa.

Z porządku dziennego przystąpiono do dalszych obrad nad ustawą o pocztowych kasach oszczędności.

Posel Menger wyraził ubolewanie, że nie podzieleno ustawy na dwie odrębne ustawy: jedną co do kas oszczędności, drugą co do ruchu czekowego. W rzeczywistości bowiem są to manipulacje zupełnie sobie obce. Mowca przemawiał za jak największym uproszczeniem manipulacji czekowej, gdyż obecna manipulacja sprawiła, że n. p. w całej Galicji ruch czekowy mniejszy jest aniżeli w jednym okręgu szalckim.

Minister Bauckebem Lroni przedłożenia urzędowego bardzo umiarkowanie, przynajmniej słusność twierdzenia, że izba wkrótce zmuszona będzie do nowych z tej dziedziny prac prawodawczych, zważywszy, że cała instytucja jest nową i ciągle nowe przybywają doświadczenia i potrzeby.

Posel Steinwender zwrócił się z prośbą do ministra, ażeby wglądał w opłakane stosunki urzędników tej instytucji i starał się zaradzić złemu.

Posel Türk żąda — zważywszy, że ruch czekowy dla włościan jest niedostępnym — dalszego przedłożenia, któreby uwzględniało potrzeby włościan.

Na tem zakończono dyskusję jenerała. W końcu posel Roser wniósł rozszerzenie ustawy w sprawach drobiazgowych, a p. Vaszaty i towarzysze wnieśli interpelację w sprawie nieuzasadnionego wzniesienia taboru anty gauschowskiego. Koniec posiedzenia o godzinie 3. min. 15. Ad.

Z Koła polskiego.

Na początku posiedzenia 12. tm. przewodniczący Grócholski poświęca gorące słowa pamięci dwóch zmarłych: śp. Dzwonkowskiego i Zawadzkiego, po czym przedstawił Kołu dwóch nowych posłów, pp. Cieskiego i Niemczynowskiego.

Przewodniczący Grócholski zapowiada następnie, iż na przyszłym posiedzeniu odbędzie się wybór do komisji parlamentarnej. Koło wybrało w miejsce p. Mochnackiego młym sekretarzem p. Vaytingera; wybrało także tegoż posła prawem jedynomyślnie kandydatem delegacji polskiej do komisji izbowej dla spraw tytułowych się nietykalności poselskiej.

Koło przystąpiło do obrad nad projektem noweli, zmieniającej ustawę urządzającą pocztowe kasy oszczędności. P. Hausner, który był przewodniczącym komisji izbowej, rozstrząsając ten projekt, wniósł, aby Koło głosowało za całym projektem w takim brzmieniu, jak go przedłożyła izba komisja, z wyjątkiem tylko co do jednego postanowienia. Mianowicie projekt komisji orzekając, że pocztowe kasy oszczędności mają dawać trzy od sta procentu od kwot włożonych do kasy, udziela władze rządowej zniżenia tego procentu, ale nie daje mu mocy podwyższenia go w drodze rozporządzeń. P. Hausner przedstawia niepraktyczność tego postanowienia, gdyż w razie koniecznej potrzeby podwyższenia procentu, co zwykle nagłe nastąpi winno, musiałby rząd zwolnić izby i wnosi, aby postanowienie to zmienić odpowiednio pierwotnemu projektowi rządowemu, według którego kasy wypłacać mają 3% od wkładek, ale w razie potrzeby rząd ma prawo, po wysłuchaniu rady kasy, tak zniżać jak i podwyższać ten procent. Po dłuższej rozprawie, w której biorą udział pp. Rapoport, Skarszewski, Czajkowski Władysław, Gniwoszewski i Smarzewski, Koło przyjęło jedynomyślnie wniosek Hausnera i upoważniło go do postawienia w izbie odpowiedniej poprawki, jeżeli nie była postawiona przez inne stronnictwa parlamentarne. P. Chrzanowski zapytuje o tok rozpraw w komisji nad pytaniem, czyby nie należało ustawę oznaczyć maximum umieszczania kapitałów kasy w reutach państwa. Po wyjaśnieniach, danych co do tego pytania przez Hausnera, Rapoport, Smarzewskiego i Machalskiego, Koło uchwaliło głosować za całym projektem komisji z poprawką Hausnera.

Posel Machalski przedstawił, iż spełniając polecenie Koła, zbadał sprawę co do sprzedaży włościanom gruntów, sparcelowanych z folwarku Rozdziele górne, przez dawniejszego właściciela tegoż folwarku, p. Kielawę, przyczem włościanom grozi niebezpieczeństwo zapłacenia długów 14,000 złr., ciążących na tym folwarku. Po obszernym opowiadaniu całej, dość zawiłej sprawy, przedstawia posel Machalski, iż uderzenie *Kurjera Lwowskiego* a za nim dzienników wiedeńskich z tego powodu na szlachę polską, było w każdym razie całkiem bezasadne, gdyż p. Kielawa, winny czy niewinny w sprawie, jest mieszczańskim z Radomyśla. Włościanie zaś nie ponieśli dotychczas żadnej straty, gdyż lietyacje kupionych przez nich gruntów uchylone zostały.

Posel Hausner wniósł, iż należałoby się zastanowić nad obecnym położeniem politycznym wewnętrznym, przed zebraniem się komisji parlamentarnej prawicy. Rozwijał się dłuższa rozprawa poufna, w której wzięli udział posłowie: Jaworski, Grócholski, Hausner, Chrzanowski, Gniwoszewski, Bożyński i Smarzewski, lecz z powodu, że nadeszła już godzina zebrania się komisji parlamentarnej wszystkich stronnictw prawicy, oraz, iż sytuacja parlamentarna wyjaśni się lepiej za dni parę, Koło odroczyło dalszy ciąg obrad nad tą sprawą do późniejszego posiedzenia.

Ziemie Polskie.

Z Królestwa.

(Jeszcze o wydaleniu 13 uczniów z gimnazjum w Płocku. — Łacina i greka na pensjach żeńskich. — W. ks. Włodzimierz i Salomonski. — Ofiarowanie Salomonskiemu pierścienia brylantowego przez w. księcia.)

Odnosnie do bolesnego wypadku z wydaleniem ze szkoły w Płocku 13 uczniów — pisze korespondent *Dzienn. Pozn.* — dowiadując się paru nowych szczegółów, które tem jaskrawiej malują barbarzyństwo władz szkolnych a zupełnie przywole zachowywanie się nieszczytliwej młodzieży.

W czasie jednej rewizji mieszkań, dopełnionej, jak zwykle przez dozorcę szkolnego, ten ostatni zastał ucznia czytającego w mieszkaniu; znalazł przed nim powieść Kraszewskiego „Dola i niedola“. Zapytał, skąd ucezał ma książkę, ten objaśnił, że od kolegi i wskazał jego nazwisko — kolega wskazał innego, który ze swej strony dał mu książkę, sam ją już przeczytał. W ogóle młodzież zupełnie otwarcie objaśniała wszystko, bo nie widziała w tem nic karygodnego — owszem, sama tę lekturę uważała za dobrą i spodziewała się ze strony władz także aprobaty.

Któż bo ze zdrowym rozsądkiem inaczej może na tę sprawę patrzeć! Zakupionych książek do wspólnego czytania było kilkadziesiąt; znajdowały się one pod dozorem i kontrolą rodziców uczniów. Z liczby 13-ściu wydalono 9-ciu z prawem wstąpienia do innego gimnazjum — innych bez tego prawa... Ale i z tych 9 nie chcą żadnego imi dyrektorowi e przyjąć — a znowu niedeja z nich nie ma możności przenosić się!

Nie wychodząc ze sfery spraw szkolnych muszę nadmienić, że dla uczących się panien przygotowuje się nowa reforma. Oto jest projekt, aby na pensjach żeńskich wprowadzić wykład języków starożytnych: łaciny i greckiego. Ma to być wprowadzone tytułem próby dla przekonania się, jakie wywrze skutki wychowanie panien na wzorach klasycznych. — I tu więc próba.

Donieść też wam muszę, że już rząd rosyjski zaczyna na serio nagradzać cłownów... za usługi. Gazety rosyjskie donoszą, iż w. ks. Włodzimierz był w Moskwie w cyrku Salomonskiego na przedstawieniu, że był zupełnie z reprezentacji zadowolony i w dowód łaski ofiarował dyrektorowi budyrkowej pierścienia brylantowy.

Sprawa Caffarelli'a.

Przebieg paryskiego skandalu orderowego, łącznie z pozostającym z tą sprawą, niejakim w związku przyczynowym, ukaraniem Boulangera, przedstawia się obecnie spokojniejszemu, niżeli to w pierwszej chwili się zdawało. Inna jednak rzecz, ażeł ten spokój nie jest pozorym tylko i czy po zebraniu się obu izb nie odezwą się jakie dotkliwe dla rządu konsekwencje... Wiadomości nadechodzące z Paryża, konstatują zgodnie, że ostatnie wypadki sprawy konajmniej tyż spustoszenia w szeregach partii radykalnej, lub nowych zwolenników przysporzyły konserwatystom. Z prądem tym będzie musiał gabinet Rouviera się policyzować, jeżeli sytuacja nie ma być przez monarchistów wyzyskana. Zdaje się atoli, że nad Sekwaną zapomniano zbyt prędko o manifestie hr. Paryża. Nie jest również nieprawdopodobnem, iż skutkiem najświeższych wypadków we Francji, idea „o rosyjsko-francuskim braterstwie“ doznała silnej kontuzji. Przynajmniej głosy, idące z Rosji, zdradzają, że przeciwnicy tej idei skwapliwie wyzyskują rzeczony skandal na swoją korzyść. Na każdy sposób wzrok całej Europy wyłożony dziś bardziej w kierunku Francji, niżeli gdziekolwiek indziej.

O zbiegłym z Paryża współwinowajcy Caffarella, senatorze jen. d'Andlau, przynoszą ostatnie dzienniki następujące szczegóły: Hr. Jozef Harduin Gaston d'Andlau urodzony w Nancy w r. 1824 jest potomkiem starej rodziny lotaryjskiej. Ojciec jego był również jenerałem brygady. W r. 1842 jako 18-letni młodzieniec wstąpił do szkoły sztabowej i w r. 1850 mianowany został kapitanem. Odnazczywszy się w kampanii krymskiej, został kawalerem legii honorowej. Po wojnie włoskiej awansowany na majora i oficera legii honorowej, spędził 2 lata w Turcji jako delegat francuski w serbsko-tureckiej komisji granicznej. W sierpniu 1869 r. mianowany pułkownikiem jen. sztabu, po wybuchu wojny z Niemcami, przydzielony został do wielk. sztabu jenerała armii nadreńskiej. Wraz z załogą Metz dostał się do niewoli i został internowany w Hamburgu. Ztamtąd napisał (27. października 1870) list do dzienników paryskich, w którym obwiniał Bazaine'a, że tenże chciał klęskę Francji wyzyskać, celem pochwyccenia w swoje ręce władzę dyktatorską.

Po zawarciu pokoju z Niemcami, d'Andlau poszedł na pensję z zastrzeżeniem do ewent. dyspozycji i wtedy napisał znane dzieło pt. *Metz, campagne et negociations, par un officier superieur de l'armee du Rhin 1872*. Książka ta była później podstawą całego oskarżenia przeciw Bazaine'owi... Dopiero w r. 1879 mianowany został jenerałem brygady i jako taki był dowódcą 15 brygady pieszej aż do chwili przekroczenia wieku, dla brygadjerów przepisanego (62 lat), poczem przeniesiony został w stan spoczynku. Hr. d'Andlau był także politycznie czynny w swym życiu. Mianowicie w r. 1876 wybrany został w departamencie Oise na senatora i ten mandat swój utrzymał także przy ostatnich wyborach. W życiu prywatnem odznaczał się niesłychanym marnotrawstwem, olbrzymi posag żony przepuścił w krótkim czasie do szczytów a po śmierci teścia, który go ratował jak mógł, czerpał fundusze z gier hazardowych i innych równie problematycznych źródeł. Pomimo siwizny starca i wysokiej pozycji socjalnej, był ciągle niewolnikiem iście młodzieńczej lekkomyślności, która sprowadzając go coraz więcej po szczytach etyki, uczyniła wreszcie pospolitym oształem... Poglądki, jakoby uciekł z Paryża, aby w jakimś ustroniu prowincjonalnem życie sobie odebrać, nie znajdują wiary. Wszyscy przypuszczają raczej, że gdzieś ukrywa się w dobrym schowku aż do chwili otwarcia izby, kiedy już jako senator będzie w obec polski i sądu nietykalnym.

Prócz tych dwu dygnitarzy, których szlify jeneralskie oczywiście już haniebnie są stracone, zresztą ani jeden oficer nie urzędnik centralnej administracji wojskowej nie jest w ten skandal wnięszany. Tak przynajmniej zapewnił ministra wojny, na podstawie rezultatów dotychczasowego śledztwa, kolega jego minister sprawiedliwości. Niestety nie może tak o sobie powiedzieć żędz prezydenta Grevy'ego, p. Wilson, który pono, jeśli wyjdzie z tych opawów cało, to nie bez mocno nadzarżanego reputacji. Bole instygatorów odgrywają tym razem dzienniki skrajnej opozycji, a na ich czele Rochefortowski *Intransigent*. Raz po raz umieszcza jakieś nowe wiadomości lub pisma, udowadniające, że p. Wilson rzeczywiście uczestniczył w oszukiwanych machinacjach orderowych spłki Caffarelli-Limouzin. Świeo o n. p. jakiś Joubert ogłasza tam, że wypłacił 10,000 fran. Wilsonowi, ponieważ pan Limouzin upewniła go, iż za te kwoty tak wpłynowy żędz prezydenta p. stawa się dlań o jaką dekorację. Swoją drogą Wilson broń się jak może i podobno sam zgłosił się już do prokuratora, prosząc o wytoczenie śledztwa przeciw temu Joubertowi, jako o s z e r e c y. Również zapewnia w pismach mu przelanych, że owego Jouberta a nie zna wcale, a tem mniej otrzy-

STRASZNY DZIADUNIO

POWIEŚĆ

MARJI RODZIEWICZÓWNEJ

autorki „Farsy panny Heni.“

Nagrodzona na konkursie.

(Ciąg dalszy).

Praca i jej rozrywała smutne myśli, zresztą pierwsze listy Zabby i Hieronima pokrzepiły otuchę. Przez miesiąc listy szły regularnie. Chory miał się lepiej; Hieronim znalazł jakieś zajęcie, zarabiał i tam na życie. Pisali o kwitujących sadach, o morzu pogodnem, o bogatym kraju, obywateli w wakacjach. Staruszka była weselsza. Potem nagle w pół lata urwały się wieści.

Tydzień, dwa, miesiąc, ani słowa; pisała, żadnej odpowiedzi; wysłała desepę, bez skutku.

Studentka zaczęła wracać do stolicy. Biednej staruszce zdawało się codzień, że i oni wrócą z innymi; codzień wyglądała, słuchała znajomego kroku na schodach, cieszyła się myślą, że może listy zagnęły, lub nie pisali o powrocie chcą jej zrobić niespodziankę.

Niespodziankę, ha! Tak niespodzianką była sina koperta, którą jej wręczył posłaniec z telegrafu pewnego wieczora i niespodzianką krótka wiadomość: „Zabba umarł“.

V.

„Bądź prawy!“

Z tumanów mroźnej, jesiennej mgły wynurzył się pociąg na dworzec petersburski. Na ławce trzeciej klasy ostatniego wagonu siedział Hieronim Białopiotrowicz, patrząc posępnie na mającące kontury stolicy.

Trudno było poznać swawetnego chłopca. Wyehud jak trzaska, zeterniał, postarzał. Z bladej twarzy sterczały kości jak n szkieleta, wesołe,

jasne oczy ledwie wyglądały z jam, poprzeczna bruzda przecięła czoło, na ustach osiadł smutek i powaga.

Wyjechał młodzieńcem, wracał człowiekiem; stopień dojrzałości dała mu ta ciężka szkoła, którą każdy, chce nie chce, odbyć musi — nieszczęście.

Na dalekim krymskim wybrzeżu położył w grób jedynego przyjaciela, brata, towarzysza doli i niedoli od tyłu lat i wracał od tego grobu, przyniesiony całym ciężarem ziemi, która go na wieki z nim rozłączyła.

Za tym tumanem mgły leżało miasto, bój życiowy tam czekał samego już.

Sam nie wiedział, po co wracał i jakim cudem dobił się do stolicy. Taką konduktorów jechał, od kilku dni nie jadł, w kieszeni miał dwadzieścia groszy: na mieszkanie, opał, światło, jedzenie i wpiwose.

Czasami brat czoło w dłonie i chciał śmierci, czasem na myśl o Zabbie płakał, to zmarszczony ponuro myślał, że nie warto być dobrym i pracować na tym świecie; resztę czasu spędzał nieruchomy, beznamiętnie patrząc na mijane krajobrazy. Głód mu odbierał resztę siły.

Ostatni wyszedł z wagonu na dworzec. Szedł jak człowiek bez celu i bez zajęcia, popychany to tu, to tam ruchem cizby.

Koło drzwi dworca tracił wychodzącego na peron eleganckiego paniea. Obadwa spojrzeli na siebie i podali dłonie.

— Hieronim! Witam! Masz minę strasznie nieprzyzwoitą. Cóż to, z hulanki wracasz?

— Wracam z Krymu — odparł, wchodząc z bratankiem do sali.

— Z Krymu? Cóż tam robił?

— Pochowałem Zabbę.

— Jaką żabę? A, tego tetryka! No, mała szkoda? A teraz co robisz z sobą?

— Nie wiem jeszcze.

— Jedź to mną! Wyrzucę cię, gdzie zechcesz, a może u mnie się zatrzymasz? Mam pół pałacu na two rozkazy.

— Dziękuję. Wyrzuc mnie na Sadowej. Przed dworcem sanki Wojciecha czekały na pana. Wsiadł oba i ruszyli. Hieronim trząsł się w swym wirtym talpocie, kuzyn opisał się szczerze sobolami i kłaj klimat.

— Coz się dzieje z tobą? — zagadnął po chwili.

— Skończyłeś kursy?

— Nie zdałem zeszłorocznego egzaminu, straciłem stypendjum i rok czasu... i oto wracam.

— Przy tych zdolnościach czuścisz czas stracony.

Hieronim zaśmiał się ironicznie. Co tu mogły pomódz zdolności, choćby jenialne?

— A ja, mój drogi, wypłynąłem na bystrą wodę — mówił Wojciech dalej, zapalając wonne cygaro.

— Aż mi śmiech teraz, żeś się tak bał dziać wtedy, pamiętasz! Aż mi leży, żeś się go pozbył! Jestem wolny i bogaty. Trochę tu nudno w Petersburgu; cyganki mi zbrzydły; ale latem jedziemy do Ostendy, nabiorę znowu werniksu i rozerwę się; wpadnę do Monte Carlo, odwiedzę Paryż. Ach, Paryż! co to za miasto! Eden, mój drogi!

— Ażona towa tutaj?

— Tutaj. No, ale miodowe miesiące minęły, trzeba już świata. Nie lubimy oboje cichego życia.

Hieronim zamilkł.

— Nie widziałeś dziać? — zaczął Wojciech.

— Nie.

— Żle robisz. Zamiast biedę klepać, umi-

znałbyś się do starego, a potem, nacieszywszy się łaskami, nasztawiaj jego spleśniały pieniędzy, dałbyś kominka, jak ja. Przewietrzyłem mu sporo dukatów! Nie rozumiem twego amatorskiego nędzy! Użyłbyś życia i nie łamałbyś głowy dla kilkudziesięciu rubli. Złóż pychę z serca i szepnij staremu słodkie słówko. To wystarczy; on cię lubi.

— Ale ja ci cierpieć nie mogę, i nie zwy-

kłem całować ręki, która katuje! Dam sobie sam radę.

— To istna idea fixe ta samodzielną pracę.

Zobaczysz, że goniąc tę marę, dostanieś kon-

sumej. Ale a propos głodu, czy wiesz, żeś dotąd bez śniadania, a to już blisko południe. Okropność. Otóż i Sadowa. Wyszadź? No, bywa zę zdrow. Jeśli ci będę potrzebny, to się nie formalizuj. Mieszkam na Wielkiej Morskiej. Do widzenia!

Podali sobie dłonie i Hieronim wyskoczył.

Na Sadowej mieszkał Grócholski; spytał o niego. Don Juan i elegant przed półrokiem się ożenił i wyjechał do Królestwa. Chłopiec powłół się leniwie dalej, do dwóch innych kolegów, lepiej znanych. I tam go spotkał zawód.

Jeden dostał posadę na południowych drogach, drugi też wyjechał z Petersburga i zginął.

Za każdą wieścią coraz czarniej robiło się w duszy chłopca; rok stracony wykopał mu przepaść pod stopami, koledzy się rozpięchli, stracił pozycję i grunt.

Głód, zmęczenie i zimno odebrały mu resztę otuchy; błądził po ulicach, nie znajdując w głowie ratunku. Instynktem ściganego zwierza, lub wędrownego ptaka przyszedł jednak na znaną ulicę, do starego mieszkania. Począł się moliźnie wdrapywać na schody, które lat tyle deptali z Zabbą dawniej.

Ach, dawniej biegł po nich, gwizdząc, skacząc co cztery stopnie; dawniej już z daleka bystre uszy dziecka poznawały jego kroki, biegiem otwierając, wolać radośnie; za drzwiami czekały go wierne serca i serdeczne powitanie; dziś się włókł leniwie, ze zwieszoną głową, dysząc, z kroplami potu na czele, a tam, za drzwiami, obcy głos nucił kuplety z modnej operetki. Zadzwoń! po chwili nymysłu.

Odsunięto krzesło, ktoś szedł mu otwierać, nie przerywając śpiewu. Głos był kobiecy, bardzo ładny, i ta, co stanęła przed nim, była piękna, dwudziestoletnia dziewczyna, z krótko obciętym włosom, binoklami na nosie i piórem za uchem. Słuszna, zgrabna, smagławe cery brunetka, o wyzywającym, śmiałym spojrzeniu, o lekceważącym, roztopionym wyrazie twarzy. Studentka, stała jej wypisanem na czole.

— Serwis! — pozdrowiła obcego.

— Czy tu nie mieszka już panna Uziębło?

— spytał Hieronim, kłaniając się lekko.

— Tu mieszkam ja, mój panie.

— Pani daruję. Wracam dziś zaledwie, a wyjeżdżając zostawiłem to panu Uziębło.

mał od niego jakiegokolwiek pieniądza. Cała ta afara — twierdzi — została przez jego nieprzyjaciół ukartowaną a śledztwo wykazało, jak dalece był jest niewinnym.

Pomimo to wszystko opinia publiczna żywi przekonanie, że Wilson istotnie miał kompromitujący udział w szacherach orderami, tem więcej, ile że nie jest tajemnicą, iż skutkiem spekulacji giełdowych tenże znajduje się w niepomysłowych stosunkach finansowych. Według XIX. Siedla stan Wilsona wrócić po raz drugi przed sędzią śledczym. Równocześnie *Journ. des Debats* pisze, że pojawienie się jego przed sędzią śledczym bynajmniej nie było do browolne. Przesłuchiwanie go kilka godzin i konfrontowano nawet z niektórymi więźniami, przyczem zdarzać się miały gwałtowne i hałaśliwe sceny — tak dalece, że je słyszano na kurytarzu gmachu. Można sobie teraz wyobrazić, jak dalece strapiiony musi być ta awantura sędziwy „papa Gręwy”!

A propos ukarania Boulanger’a. Wszystkie dzienniki radykalne uderzają na ministra wojny gwałtownie, że niegodziwym swem postępowaniem z tym generałem, zamiast działać na korzyść dysejpliny w armii, zachwiał jeszcze zaufanie tejże ku swoim dowódcom. W żadnym państwie na kuli ziemskiej nie zdarzyło się jeszcze, aby generała karać w taki sam sposób, jak pierwszego lepszego sierżanta. Armia — kończą — nie zapomni tej obrazę!

Ankieta gminna.

W dalszym ciągu obrad przystąpiła ankieta do uchwał w sprawie organizacji gmin wiejskich.

I. Punktem wyjścia były pytania zreagowane przez komisję przygotowującą materiały.

Pierwsze: Czyli czynności należące do zakresu działania gmin i obszarów dworskich są należycie sprawowane, czy też i to co do których czynności nie jest?

Na pytanie odpowiedziała komisja w ten sposób:

W gminach wiejskich czynności do ich zakresu należące bardzo przeważnie nie są odpowiednio sprawowane. Stosunkowo lepiej spełniane bywają czynności poruczonego zakresu działania. Najwięcej zaniedbanem jest sprawowanie policji miejscowej, co do której jest zgoda, że tu nie wiadomo żadnej czynności. Co do obszarów dworskich, własny zakres działania o wiele szerszy, niż nie daje powodu do skarg. Znacznie gorzej spełniane są czynności poruczonego zakresu działania.

Pytanie drugie: „Jakie są przyczyny nieodpowiedniego funkcjonowania dzisiejszego organizacji gminnej?”

W odpowiedzi na to pytanie zrodzono się na to, że przyczyny tego stanu rzeczy są następujące:

a) Co do gmin: 1. Niski stopień oświaty i złą idące niezrozumienie pożytku i doniosłości organizacji gminnej; 2. zależność zwierzchności gminnej od rady gminnej i od mieszkańców gminy; 3. brak środków materialnych.

b) Co do obszarów dworskich: 1. brak środków materialnych; 2. nieuregulowany stosunek administracji właścicieli posiadłości dworskiej do innych posiadaczy i mieszkańców na obszarze dworskim; 3. okoliczność, że pełnienie urzędu poruczonego obszar dworskiego jest najczęściej uboższemu zajęciem oficyalisty ekonomicznego.

Jako trzecie pytanie nasuwało się z kolei: „Jakim sposobem można by uchylić przyczyny nieodpowiedniego funkcjonowania organizacji gminnej? Jakże przedstawiają się tu możliwe w ogóle drogi?”

W odpowiedzi zgodzono się na to, że jedynie możliwe drogi uchylenia przyczyn nieodpowiedniego funkcjonowania organizacji gminnej są alternatywnie następujące: albo 1. wcielenie obszaru dworskiego do gminy; albo 2. połączenie pewnej ilości gmin i obszarów dworskich dla wspólnego załatwiania spraw publicznej administracji; lub wreszcie 3. wzmocnienie nadzoru nad administracją gminną. Skoro zgodzono się na to, że zachodzi potrzeba reformy, to jedną z tych dróg należało wybrać. To też dalsze pytania mają za przedmiot po kolei owe możliwe drogi reformy.

Tu jednak postanowiono przystąpić do głosowania w sprawie nad pytaniem 5-tem, potem nad 6-tem, a dopiero w końcu nad pytaniem 4-tem.

Jedną z powyższych ewentualności obejmuje pytanie piąte:

„Czy należyte funkcjonowanie organizacji gminnej dałoby się osiągnąć przez wcielenie obszaru dworskiego do gminy (oczywiście tylko pod względem publicznej administracji)? i to z pewnymi przywilejami? lub też bez nich?” — Na to odpowiedziano jednogłośnie nie.

Po zaprzeczeniu pytania piątego pozostała jeszcze z możliwych dróg reformy gminnej, objęta pytaniem szóstym:

„Czy należyte załatwianie spraw, należących do zakresu gminy, dałoby się zapewnić przez połączenie pewnej liczby gmin i obszarów dworskich i wytworzenie dla nich wspólnej organizacji, która by załatwiała albo tylko sprawy własnego zakresu działania w owym okręgu i to albo wszystkie z wyłączeniem zarządu majątkowego, albo niektóre z nich?”

„albo sprawy tak własnego jak poruczonego zakresu działania?”

Na to komisja większością głosów 15 przeciw 9 uchwaliła odpowiedź przeczącą.

W skutek tego, że pytanie 6. zostało zaprzeczone, nie było potrzeby poddawania pod głosowanie pytań 7., 8. i 9., w których myśl pytania 6. była szerzej rozwinięta.

II. Z kolei przystąpiono do głosowania nad wnioskami samodzielnymi członków, komisji poezynionem.

Z porządku pierwszym był wniosek prof. dra Kleczkowskiego tej treści: „Komisja gminna zaleca Wydziałowi krajowemu, aby na podstawie zasady łączenia gmin i obszarów dworskich w większe okręgi, porozumiał się z ek. radem i następnie przedstawił swe wnioski Sejmowi.” Wniosek ten uchwalono 13 głosami przeciw 10.

III. Po uchwaleniu tego wniosku przystąpiono dopiero do uchwały odpowiedzi na pytanie 4-te projektu komisji przygotowującej materiały.

Pytanie czwarte: „Czy dla należytego funkcjonowania organizacji gminnej wystarczyłoby wzmocnienie nadzoru nad administracją gminną przez władzę rządową i autonomiczne sprawowanie? ewentualnie sięgając aż do ograniczenia lub uchylenia prawa wolnego wyboru zwierzchności gminnych; zastępując to prawem zatwierdzeniem lub wprost nominacją przez władzę wyższą?”

Na to odpowiedziano w stylizacji wnika dra Stanisława hr. Badeniego: „Pomimo, że ta

droga wystarczająca nie jest, to jak na teraz komisja gminna wskazuje, na tej drodze szukać polepszenia dzisiejszego stanu rzeczy.” — Odpowiedź tę uchwalono 15 głosami przeciw 9.

W skutek tego przystąpiono do obrad nad wnioskami posłów dr. Fruchtmanna i dr. Kazimierza hr. Badeniego, dotyczącymi zmiany §. 96. ustawy gminnej.

IV. Wniosek dra Fruchtmanna w przedmiocie §. 96 ust. gm. żądający ażeby:

a) utworzenie gminy administracyjnej nastąpiło w drodze rozporządzenia Wydziału krajowego w porozumieniu z ek. namiestnictwem;

i aby b) naczelnik gminy był zatwierdzany, a względnie mianowany przez Wydział powiatowy w porozumieniu z ek. starostą, względniejaż przytem istniejącą w naszym kraju instytucję obszarów dworskich, został odrzucony 19 głosami przeciw czterem.

Przystąpiono więc do głosowania nad wnioskiem hr. Kaz. Badeniego w sprawie zmiany §. 96. ustawy gminnej.

V. Wniosek hr. Kazimierza Badeniego opiewał:

§. 96. ustawy gminnej. Gminy nieposiadające środków do wypełniania obowiązków wypływających z poruczonego lub własnego zakresu działania (§. 27. i 28.) mają być na tak długo, jak długo ten stan trwa, drogą porozumienia Wydziału krajowego z ek. namiestnictwem, połączone z innymi gminami tegoż samego powiatu politycznego. Dla tych gmin będzie ustanowiony organ wykonawczy w osobie naczelnika gminy mianowanego przez Wydział krajowy w porozumieniu z ek. namiestnictwem, a to na wniosek Wydziału powiatowego”. Powyższy wniosek uchwalony został większością 13 głosów przeciw 7. (D. n.)

Pietyzm dla zmarłych.

(W sprawie przeniesienia zwłok śp. St. Skarbka.)

Jedno z pism lwowskich, umieszczając przed kilku laty życiorys Stanisława hr. Skarbka, założyciela zakładu drohowskiego, powiedział, że tego wieloletniego filantropa ani współcześni ocenić, ani potonność uczcić nie potrafili. Jest w tem część prawdy. Bo chociaż po śmierci uznano ofiarność i obywatelskie zasługi dla kraju s. p. hr. Skarbka, jednak dotąd niespełniono przedzonę jego woli i życzenia, aby zwłoki spoczęły obok dzieła jego — na ementarzu zakładu drohowskiego. Dotychczas — a zaczyna się już czterdziesty rok od jego śmierci — ciało fundatora drohowskiego spoczywa w tymczasowym grobie na ementarzu lyczakowskim, stoi na nim jedynie butwiejący krzyż dębowy, a wnet nawet zaginie tradycja, gdzie należy szukać tej ubogiej mogiły, pod którą leży pan milionowej fortuny, ofiarowanej starcom i sierotom.

Znamem było to życzenie s. p. St. hr. Skarbka pierwszemu i długoletniemu kuratorowi fundacji, księciu Karolowi Jabłonowskiemu. Czuł on, że urzęczywistniejszy zamiary fundatora, wprowadzeniem w życie zakładu drohowskiego, winiem w imieniu kraju spłacić ten dług wdzięczności i na ementarzu zakładowym postawić mauzoleum, godne zasług tego, który miał tam spocząć na wieki.

Długoletnia administracja fundacji przez rząd, nieszczerzy obowiązek subwencjonowania niemieckiego teatru, pochłaniający corocznie ogromne kwoty; dalek budowa i wprowadzenie w życie zakładu i wyposażenie go we wszelkie przybory; wreszcie założenie warsztatów zakładowych opóźniły wykonanie tego zamiaru.

Doszedł on jednak do skutku w jesieni r. 1884, przyjęty przychylem przez radę nadzorczą fundacji, która już przedtem kilkakrotnie dopominała się wybudowania kaplicy na ementarzu zakładowym i przeniesienia do niej zwłok tak Stanisława hr. Skarbka, jak jego bratanka Władysława, który cały swój majątek również ofiarował zakładowi.

Urzeczywistnieniu tych projektów dzielnie do pomogli ówczesni urzędnicy fundacji — bowiem oświadczyli jednomyślnie, że celem uzyskania funduszy, pozwalają fundacji wziąć z ich funduszu emerytalnego 15000 zł. papierów wartościowych i na ich zastaw zaciągnąć odpowiednią potrzebę pożyczkę.

Po zatwierdzeniu przeto planów i kosztorysu przez radę nadzorczą z wiosną roku 1885, rozpoczęto budowę w własnym zarządzie pod kierownictwem inżyniera fundacji a talentowanego architekty p. Kazimierza Lufkowskiego.

Wnet póżniej, bo ku końcowi kwietnia 1885, zmarł długoletni pierwszy kurator fundacji Karol ks. Jabłonowski, lecz rozpoczęta budowa dzięki nieutrudzonej gorliwości kierownika została w tym roku prawie ukończona.

Kosztom — o ile nam wiadomo — około 8000 zł. stanęła kaplica w stylu czysto gotyckim z sztalizacją wieżyczką — postawiona z ciosu i cegły, blachą pokryta. W krypcie jest przygotowane pomieszczenie na sześć trumien a w parterze jest maślna kaplica, mogąca pomieścić kilkadziesiąt nabożnych. Brakło jeno drzwi i okien, oraz ważnego urządzenia, co miało w roku 1886 być wykonanem.

Minał jednak rok 1886, kończy się już rok 1887 a dotąd ani kaplica wykonana, ani ciała osób, które tam spocząć mają, nie zostały przeniesione, choć na to była potrzebna jedynie drobna stosunkowo kwota 2000 zł., a dawała ją snadno pożyczka dalsza na ofiarowane przez urzędników papiery wartościowe z funduszu ich emerytury.

Diwmem więc i niepojętem dla nas jest w tym wypadku postępowanie obecnego zarządu fundacji, który dozwalać pśuć się rozpoczętej budowie, w taką obłokę puszcza sprawę pierwszorzędного znaczenia wbrew kategorycznemu rozkazowi rady nadzorczej. A tem dziwniejszem to jego postępowanie, bo nie może być mu tajem, jak tego z niecierpliwością wyuczkuje opinia całego kraju, pragnąc już raz spełnić wolę przedzoną zmarłych i winną część oddać ich śmiertelnym szczytcom. Nieprzebręga jej tłumaczenie się zarządu obecnym niezbyt świetnym finansowym stanem fundacji, bo w obec ofiarności urzędników w jej nie zachodzi potrzeba użycia na to choćby centa z dochodów fundacji.

Powiadają prawdziwie, że często następcy niechętnie stają się wykonawcami idei i planów — choćby najlepszych, lecz pozostawianych w spuceńczeniu przez przeciwników. Tu jednak trzeba i wypada rzucić z serca pychę i dać rychłe zadośćuczynienie obrażonej opinii publicznej, domagającej się, aby w 40 lat po zgonie złożeniem zwłok śp. Stanisława hr. Skarbka w kaplicy ementarnej zakładu drohowskiego oddano hołd jego pamięci i jego zasługom!

Czy, aby to osiągnąć, trzeba nam może wyważyć pomocy rady nadzorczej, Wydziału krajowego lub wreszcie ek. namiestnictwa?

Wolimy wierzyć, że osiągnie ten skutek mniejszy artykuł, który podyktowała nam ogólna opinia kraju i poczucie naszego obowiązku dziennikarskiego i chcemy wierzyć, że niedługo bieżmy mogli umieścić w naszym piśmie opis uroczystego złożenia do grobowca zakładu zwłok zacnego filantropa.

Z prowincji.

Przemysł 16. października. (Emigracja za Ocean — Spóźnione pociągi.) W ostatnich czasach (o czem w *Dzienniku Polskim* zrobiono już wzmiankę) pojawia się znaczniejszy ruch emigracyjny pomiędzy ludnością zamieszkałą w nadgranicznych komitach węgierskich. Pomimo ostrzeżeń rządu niemieckiego, iż osoby zamierzające wyemigrować do Ameryki, zostaną przytrzymane, jeżeli nie posiadają wymaganych funduszy, puszczają się obalamuceni, do klasy wyrobniczej należą ludzie w podróz zamorską bez należitych funduszy. Największa liczba wychodźców udaje się w podróz koleją galicyjsko-węgierską, a prawie co dzień spotkać można na dworcu kolejowym w Przemyslu grupy składające się z młocyzn, kobiet i niedorostków, które dążą za Ocean. Ekspozywan komisarz policji Engel pomimo innych zajęć osobiście i przez przydzielone organy stara się powstrzymywać tych obalamuceniów od dalszej podróży — i jego to czujności zawdzięczyć należy, że setki wychodźców zwrócono do miejsc rodzinnych. Ze w ruchu tym znaczny bierze udział niesumienne agitacja, jest rzeczą pewną; jednego z tych agentów, który podał, że się nazywa Ludwik Sommer, przytrzymano dnia 12. bm. w Przemyslu, gdy prowadził partię wychodźców podając, że ich najął do roboty koło Jarosława.

Maszyna pociągu kolei żupkowskiej wykołczyła się dnia 14. rano koło Starzawy. w skutek czego nastąpiło 2 godzinne spóźnienie, a podróżni jadący do Krakowa zmuszeni byli czekać do następnego pociągu. Wykołczenie nastąpiło na wrotności i nie pociągnęło za sobą żadnego wypadku.

KRONIKA.

Wiadomości z dworu. Cesarz powrócił przedwczoraj z Ischl do Wiednia.

Wiadomości osobiste. Br. Sachor, jen. dyr. kolei Karola Ludwika i br. Biehler, prezes rady zawiadowczej tejże kolei, przybyli z Wiednia do Krakowa i wraz z dyrektorem ruchu p. Sładkowskim, udali się na przegląd nowo ukończonej linii Deblca-Nadbrzezie, która z dniem 1. listopada będzie otwarta. — P. Sedlaczek (Zorjan), sekretarz konsultatu austriackiego, przeniesiony został na takąż posadę do Kijowa. — Z Wiednia donoszą, że poseł Haunsner jest ciężko i nie opuszcza łóżka. — Namiestnictwo nadało prezentę na opróżnione gr. kat probostwo *regue collationis* w Pisyntu (starostwa kossowski) księdzu Grzegorzowi Pasiecznikiemu, wicedziekanowi kossowskiemu i proboszczowi w Dułhopedu.

Nekrologia. Jan Schlozinger, aptekarz w Katuszu, byłby burmistrz, członek rady powiatowej i gminnej i dyrektor kasy zaliczkowej, zmarł po krótkiej lecz ciężkiej słabości w 55 roku życia dnia 14. bm. w Wiedniu, dokąd się przed trzema tygodniami dla operacji udał. Zwłoki przewieziono zostają do Katusza. — Anna z Kosińskich Jakubowiczowa, zmarła w Czerniowcach d. 15. bm. przeżywszy lat 64. — Paulina z Nogów Stańkowska, przeżywszy lat 47, zmarła dnia 12. bm. w Stanisławowie. — Leonia Czarnaucka w 17 roku życia, przeniosła się do wieżności dnia 13. bm. w Stanisławowie. — Jan Zieliński, były kapitan byłych wojsk polskich, przeżywszy lat 81, zmarł dnia 29. września br. we Francji w Lyonie. We Francji był dyrektorem szkoły rolniczej w la Grée (dep. de la Loire), gdzie za wzorowe gospodarstwo w roku 1859 dostał najwyższą nagrodę honorową (prime d'honneur) i wiele medali. Następnie był generałnym inspektorem ministerstwa rolnictwa i robot publicznych. Godność tę piastując w roku 1869 otrzymał z rąk Napoleona III. krzyż legii honorowej, a potem dekorowany został znakiem akademii nauk.

Kalendarz. Wtorek (18.): Łukasza Ewang. — Bratunia. Wschód słońca o godz. 6. min. 30, zachód o godz. 4. min. 59.

Kalend. myśliwski. W październiku wolno polować na jelenie, kozły (rogacze), zające, lisy, bażanty, kuropatwy, słonki, przepiórki, dzikie gołębie, drobie i pardwy, jarząbki, cierniawie i guszcze, ptactwo wodne i lotne w osłoności.

Z życia towarzyskiego. Onegdaj odbył się w Lwowie ślub p. Piotra Boreckiego, inżyniera, z panną Marią Juczkiewicz, córką radcy skarbowego — w Krakowie zaś p. Stanisława Lewandowskiego, artysty-rzeźbiarza, z panią Heleną z bar. Nadiernych Musiałową.

Ślub p. Zygmunta Gieszkowskiego właściciela dóbr w Rumunji, z panią Filomeną Lewandowską (Hauf), odbędzie się w sobotę d. 22. bm. w kościele ewangelickim o godz. 7. wieczorem. Związek małżeński między p. Zygmuntem Romanowskim a panną Honoratą Matlachowską został pobłogosławiony d. 12. bm. w kościele katedralnym przez ks. kan. Turzańkiego. Po ohrzędzie zaślubin przyjmowali gości weselnych pp. Kruszelniccy, najbliżsi krewni panny młodej.

Ślub p. Marijana Natallego, urzędnika Wydziału kraj., z panną Sabina Ludwikowską odbędzie się dziś o godzinie 10. rano w kościele Marii Magdaleny.

W niedzielę odbył się w Rzeszowie ślub p. Maksymiljana Straussa, urzędnika kolei Karola Ludwika, z panną Zofią Błachowską, córką obywatela tamtejszego.

W Cardiff w kościele św. Andrzeja, pobłogosławiony został związek małżeński pomiędzy panną Wolską i lekarzem miejscowym, Robertem Husslerem. Panna Wolska jest Warszawianką; bawiła w Anglii u krewnych, celem kształcenia się w malowaniu na drzewie.

Składki. Do naszej Administracji nadesłano następujące składki:

Na biedną familję Czarnieckich bezimienny z Sokała 5 złr.

Dar. Cesarz udzielił gminie Jaszczej w powiecie krosińskim, na dokonanie budowy szkoły, zapomogi w kwocie 100 złr.

Egzamina lekarzy i weterynarzy. Prośby o przypuszczenie do egzaminu, a to dla lekarzy w Krakowie, zaś dla weterynarzy we Lwowie, mają być wniesione do namiestnictwa we Lwowie przez odpowiednie starostwa najdalej do 25. października br. i zaopatrzone w dowody.

Budowa gmachu dla lwowskiej reprezentacji krakowskiego towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń jest już ukończoną. Budynek dwupiętrowy z mezzani-

nem, stojący frontem do ulicy Marszałkowskiej i Trzebiegoja, prezentuje się bardzo dobrze i tworzy harmonijną całość z sąsiednim gmachem sejmowym i kamienicą p. Brykzewskich.

Kilka myśli politycznych dra M. Zybkiewiczza, b. marszałka Galicji. Broszura pod tym tytułem, będąca odbitką z artykułów *Dziennika Pol.*, została przez ek. prokuratora państwa — skonfiskowana.

Drugi nakład zarządzone.

Dla poległych w r. 1863. Z pieniędzy zbieranych podczas nabożeństwa żałobnego za spokój duszy śp. Tadeusza Kościuszki, po opłaceniu kosztów nabożeństwa, pozostało 15 złr., które urządzająca młodzież przeznaczyła na sprawienie krzyża pamiątkowego dla poległych wojowników z r. 1863.

Przy tej sposobności zafesła się bezdeczne Bóg zapłać p. Janowi Klimowiczowi za bezpłatne udzielenie kwiatów i towarzystwom śpiewackiemu „Echo”, za przyzyczenie się do obchodu tego uroczystego.

Uroczyste otwarcie nowo-wybudowanego szpitala powszechnego w Rzeszowie, odbędzie się dnia 22. bm. Ze Lwowa przybędą pp.: dr. Hosard i dr. Stella-Sawicki. Po dokonaniu aktu poświęcenia przez ks. kanonika Gruszcę, odbędzie się, jak donosi *Kur. Rzesz.* wspólna uczta w większej sali gmachu szpitalnego, na którą zaproszeni będą przełożeni władz cywilnych i wojskowych i członkowie rady miejskiej.

Z armji. Dziennik rozporządzeń dla armji ogłasza, iż z okazji ukończenia 50-letniej służby a w uznaniu znakomitej działalności tak podczas wojny jak i podczas spokoju, otrzymał generał broni Bauer wielki krzyż orderu Leopolda z dekoracją wojenną.

Zabroniono rozporządzeniem ministerstwa, sprzedaż zabawek dziecięcych i innych przedmiotów przeznaczonych do tego, aby ich dzieci używały, wyrobionych w celluloidu lub z substancji podobnych, rozmaicie nazywanych.

Kupecy, sprzedający przedmioty z substancji wymienionych wyrobione, jakoto: bieliznę, przedmioty do stroju, grzebienie, kwiaty sztuczne itp. zaopatrzyć je mają na wystawach i w lokalach sprzedaży napisem: „Wyroby z celluloidu, łatwo palne”.

Zapiski policyjne. Skradziono srebrny prasowany koszyk krągły z czterema figurami, wartości 30 złr.; dnia 14. bm. srebrny kubek wewnątrz pozłacany a zewnątrz czyszolwany; cennie niebieską, wełnianą suknię, biało kropkowaną, wartości 100 złr. i jedwabną spodnicę w niebieskie paski, wartości 80 rubli, dnia 12. bm. na dworcu kolei Karola Ludwika. — Zgubiono książkę służbową Grzegorza Wojtawskiego: zastawiając kartkę banku ruskiego do l. 186855 na zarzutkę, za 10 złr. zastawioną. — Znalezione niemieckie książeczki do modlenia w czarnej oprawie, ze stalowym krzyżkiem na komputercie; parasol brązowy w niebieskim futerał, w dorozco zapomniany i czarny bawełniany parasol; czarna włóczkową chustkę, w przysionku teatru.

„Obywatelska działalność.” Czarniow. *Gazeta Polska* zamieszcza obszerny artykuł, wykazujący korupcję w tamtejszej radzie gminnej. Oto dwie sekcje rady zaproponowały kupno domu na koszarę od p. Piteya za 45.000 złr., chociaż nie wart ani połowy, ale wysłał taką uchwałę sekcji, bo p. Pitey jest radnym gminy, a co ważniejsze, naczelnikiem sądu karnego. „Niendoludzie, lekceważenie obowiązków obywatelskich, system protekcji i prywatne interesu na koszt publiczny — powiada *Gaz. Pol.* — doprowadziły już śladem Bukowiny do kresu. Ogromny budynek szpitalny stoi pustką przeszło od roku, ale gmina użyć go nie chce na koszarę, bo coży się stało z domem p. Piteya? Mnóstwo innych odpowiednich realności za połowę ceny stoi na sprzedaż — ale oferty bywają odrzucone, bo kiedy chciał narazić się kierownikowi sądu karnego, radnemu p. Piteyowi?”

Każdy z radnych sumiennie jest przekonany, że 45.000, które mają być zapłacone za dom radnego Piteya, będą nie ceną kupna, ale jakimś nowym rodzajem remunerationi dla jednego z kolegów w radzie; każdy z radnych wie i mówi, iż dzieje się nadużycie obywatelskiego zaufania, że gmina ma wejść w giesze korupcyjny — a mimo tego nikt nie potrafił dotychczas stłumić w zęzatkun tej fatalnej agitacji. Aby pojąć, do czego to doszło, dość przeczytać, że gdy jednemu z radnych, a prawników z zawodu, czyniono wyzuty z powodu popierania tej niemoralnej sprawy, ten odrzekł spokojnie:

— Ja nie z gminy żyję, jeno z sądu!

W obec takich poglądów na moralność obywatelską — doprawdy, nie ma słów, ani odwoływania się do jakiegokolwiek zasad. Korupcja, korupcja i korupcja!

Przypominamy sobie, że swego czasu p. Pitey posłował do rady państwa i wyposłował — godność kierownika sądu kraj. karnego, pociem złożył mandat. Obecnie zasiada w radzie miejskiej i wyraził sobie 45.000 złr.

Na niedzielę 16. bm. chciano zwołać w Czerniowcach w tej sprawie zgromadzenie wyborców — ale oś, kiedy nie można było nigdzie na ten cel wystąpić, sili, bo właściciele bali się narazić p. Piteyowi.

Bukowinaer Rundschau przedstawia tę sprawę również w świetle konujej.

U nas także zdarzają się podobne historie, tylko, że nie gmina ma w nich udział, ale inne instytucje, i nie przy sprzedaży, ale wynajmowaniu domów, a przychodziły takie interesy do skutku dla względów pokrewieństwa...

Dla głodnej diatywy szkolnej w Wiedniu ofiarował tamtejszy milioner bar. Königswarter 10.000 złr., a taką samą kwotę zawiązała tamtejsza rada miejska do dyspozycji stowarzyszenia, które ma powstać celem karmienia z głodu nieraz ginących dzieci w szkołach wiejskich.

Oświetlenie miasta Warszawy gazem i naftą, razem z utrzymaniem inspekcji gazowej, z wydatkami gospodarskimi i iluminacją miasta, kosztować będzie w roku przyszłym rs. 132.700 25 kop.

Rozprawę o naszych wieszczach: Mickiewicz, Słowacki i Krasiński zostawił w rękopisie Paweł Schütz, docent uniwersytetu w Kieł, zmarły temi dniami.

Z życia Kraszewskiego. Wiadomo powszechnie, jak zgaszłego tytana literatury naszej odwizdał chętnie wszyscy przejeżdżający przez Drezno rodacy.

Nie był on w stanie opędzić się kołatanąym do jego wili na Nordstrasse, a nadto był delikatny, by zamknąć drzwi przed tymi, którzy przychodzili do niego dla złożenia mu swego hołdu.

Często przy wizytach takich zdarzały się komieczne epizody.

Raz między innymi przybył do Drezna mieszkaniec Warszawy p. X-erman i jak inni, lubo nieznany zasłużonemu pisarzowi, zjawił się w jego salonie.

— Kżime mam przyjemność mówić — spyta Kraszewski przybyłego.

— Jestem X-erman — brzmiała odpowiedź.

Kraszewski pilnie gościowi przyglądał się zaczął, a nie mogąc rysów jego z przeszłości sobie przypomniać, zapytał znowu:

— A z których pan dobrodziej X-ermanów?

— Z tych bogatych...

Kraszewski z ledwo dostrzegalnym uśmiechem wskazał gościowi krzesło.

Język polski w Bułgarii. Z Sofji piszą do *Kraju:* Dyrektor biblioteki narodowej w Sofji, p. Bazył Stojanow (historyk), kształcił się w Galicji z funduszy hr. Jana Tarnowskiego. Prezes dyrekcji budowy dróg i komunikacji, obejmując z Polakami na politechnice w Lwowie i będąc tamże przez nich popierany materialnie, nauczył się również dobrze po polsku a z poczucia wdzięczności przyjął do dyrekcji na służbę dwóch Polaków. Młody słowianolog, p. Teodorow, przebywał dłuższy czas w Krakowie i dzisiaj czyta i rozumie też żadnej trudności po polsku. Na ich propozycję ministerstwo oświaty uchwaliło zaprzemierować dla biblioteki narodowej w Sofji warszawskie *Ateneum* i inne wydawnictwa polskie, które leżą obecnie na stole do użytku dla czytającej publiczności bułgarskiej. Siostra p. Teodorowa kształciła się w jednym z polskich zakładów w Warszawie. Również unicki zakład OO. Zmartwychwstańców w Adrianopolu rozszerza między swoimi uczniami znajomość języka polskiego. W końcu weale nieźle mówią po polsku byli wojskowi z pułku Czarkowskiego w Turcji, gdzie znajomość polskiego języka była obowiązującą. W ogóle od dwóch lat Bułgarij starają się poznać nieco więcej niż przedtem Słowian zachodnich. Były wicedyrektor biblioteki narodowej oświadczył pewnego razu publicznie, że do niedawna jeszcze szersza nasza publiczność, jeżeli mówiła o Słowianach, to rozumiała zawsze wschodnią Słowianoszczyznę, zaś zachodnia była dla nas *terra incognita*.

Zamieć śnieżna panowała dnia 12. bm. w Petersburgu. Termometr wskazywał 1 stopień zimna.

O Boulanger’a. W Charkowie podczas wystawy przed jednym z sądów pokoju wytoczona została sprawa o Boulanger’a. Bawiący w tem mieście Francuz, Lefevre, znajdując się w publicznym ogrodzie, usłyszał trzech Niemców, rozmawiających pomiędzy sobą po niemiecku. Zbliżywszy się do nich, Lefevre zawołał: „Tu Rosja, nie walcie się mówić po niemiecku!” — „A panu co do tego?” — odezwali się Niemcy — „Coś pan za jeden?” — „Jestem Francuzem!” — „A Boulanger!” — i zaczęto żartować z Francuza, używając dlań ciągle nazwy b. ministra. Lefevre, rozgniewany, uderzył najbliższ stojącego pałosem i rozpoczęła się bójka, której epilogiem była sprawa sądowa. Sędzia skazał Francuza na dziesięć rubli karę.

Fabrykę fałszywych trzyrublowych banknotów wykryto przypadkiem w Moskwie. Właścicielami

LOTERJA
na dochód Towarzystwa polskiego bratniej pomocy i Czwelmi polskiej
w Czerniowcach.
1000 wygranych wartości 8000 złr. w. a.
Główne wygrane: wspaniały serwis srebrny, fortepian najnowszej
konstrukcji, wspaniały obraz olejny. 1767
Cena 30 ct.
Rozsprzedają losów zajmując się: Bank krajowy w kasie głównej i we
wszystkich w zastępstwach.
Ze względu na cel tej loterii uprasza się o liczne zgłoszenia.
Losowanie dnia 4. grudnia 1887.
Sprzedaż losów za pośrednictwem Banku krajowego i jego zastępstw zamyka się
dnia 31. października 1887.

Kto ma coś do anonosowania, jako to **Interes, towary, kupno** lub **sprzedaz** i t. d. i t. d. niech się uła do istniejącego od 29 lat

I. austr. Biura ogłoszeń

A. OPPELIK

w Wiedniu, I., Stubenbastei 2.

Załatwia ogłoszenia **rzetelnie i najtaniej** we wszystkich

— Cenniki bezpłatnie. —

TYŁKO NIEEKSPLODUJĄCA NAFTA.

R. DITMAR

we Lwowie 1737

GŁÓWNY SKŁAD
GALICYJSKIEJ NAFTY NIEZAPALNEJ.

Wyłączna sprzedaż „R. Ditmara petroleu niewybuchowego”

sprzedaje | litr nafty salonowej podwojnie rafinowanej . . . 35 zł.
 | „ gospodarskiej „ 28 „
 | „ „R. Ditmara niewybuchowej“ . . . 30 „

Przy jednorazowym zakupieniu lub przy przedpłatach na częściowy odbiór opuszczam

przy 10 litrach 2 centy na litrze
 35 „ „ „
 bezkach wagaowych koło 140 kilo, stosowny rabat.

Bezpłatna dostawa do domu od 5 litrów zaczawszy
we własnym wozie.

TELEFONU Nr. 226.

H. Nestle mączka dla dzieci

od 16 lat z pożądanym skutkiem używana.

21 odznaczeń
między temi

8 dyplomów
honorowych

8 złotych medali.

Niezliczona ilość
świadcstw
pierwszych
znakomitości lekarskich.



(Marka fabryczna)

Mączka ta jest najlepszemżywieniem dla małych dzieci.

W braku mleka macierzystego jest znakomitym środkiem pomocniczym, ułatwia odżywienie i jest bardzo łatwą do trawienia, zaleca się ją także i **dorośłym** przy **cierpieniach żołądkowych** jako doskonałe pożywienie. Aby się ustrzedz przed rozmaitymi fałszywkami, każda puszka opatrzona jest podpisem **Henryka Nestlé** a na etykiecie nakrywkę znajduje się marka ochronna właściciela głównego składu **F. Berliaka**.

Puszka kosztuje 90 ct.

Henryka Nestlé skondenzowane mleko.

Puszka kosztuje 50 ct.

Główny skład dla Lwowa w aptece **Piotra Mikolascha** i we wszystkich aptekach jakoteż handlach materiałów tak we Lwowie jak i na prowincji.

1613

Drobne ogłoszenia.

Doniesienia rozmaite.

po 1 1/2 centa od wyrazu.

Zdolny froter, który od dłuższego czasu zatrudniony był w większych domach, podejmując się całkowitego zupracowania jako też i czyszczenia podług pod skromnymi warunkami, rocznie za

Wy, telegrafista, poszukuje umieszczenia. Adres: Administracja „Dziennika Polskiego.”

Sofka dobra do sprzedania, ul. Łyczakowska 3, u dozorcy domu.

Ogrodnik, egzaminowany botanik, zapracowany świadczący jak najlepszym, powróciwszy z południowej Rosji do kraju, poszukuje miejsca na prowincji lub zagranicą. Blizsza wiadomość w Administracji „Dziennika Polskiego.”

Pokryty powóz na 4 siedzenia jest do nabycia. — Wiadomość i. 35, ulica Ormiańska u furmana Michała Kisłowskiego lub w Administracji „Dz. Półk.”

Bilety wizytowe, „Dz. Półk.” drukarnie, plany, etykiety kupieckie i t. p. wykunuje po niskich cenach Zakład artystyczno-litograficzny Antoniego Przyzłaka we Lwowie, przy ulicy Kopernika i. 9.

Ekspedytory pocztowy z uzdolnieniem telegraficznym (trzechletnia praktyka, kaucjonowany, uzdolniony do samodzielnego prowadzenia obu przędów, poszukuje zaraz umieszczenia. Przytem jako słuchacz filozofji, może udzielać w domu Państwa Poznaniż, lekcji z zakresu nauk humanistycznych. Zgłoszenia nadesłać prosi J. E. S. poste restante Brody. 419

Mieszkania i sklepy.
po 1 cencie od wyrazu.

Wąłowa 3. Pierwsze piętro do najęcia. Siedm. pokoi, kuchnia, przedpokój. 411

Sklep względnie dwa sklepy do najęcia. Sobieskiego 2, (plac Mariacki 10). 411

Pomieszczenia składające się z 6, 5, 4, 3, 2 pokoje z przynależnościami. **pokoje kawalerskie, sklepy** przy ulicach Brajrowskiej, Podewskiego, Kazimierzowskiel do najmuje Zarząd realności Emila Berteuljana Brajera, Kazimierzowski 37. 241

Korespondencja prywatna.
Kawaler przystojny, pragnie ożenić się z kobietą młodą, mającą realność na prowincji. Łaskawe oferty celem bliższego porozumienia. 420